T085 TKL 3 (03) Luận Đại Trí Độ-Phẩm 41-Tin Tưởng Chê Bai

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1509 - LUAÄN ÑAÏI TRÍ ÑOÄ, Quyeån 62 1

GIAÛI THÍCH PHAÅM BOÁN MÖÔI MOÁT: TIN TÖÔÛNG, CHEÂ BAI

KINH: Baáy giôø Tueä-maïng Xaù-lôïi-phaát baïch Phaät raèng: Baïch ñöùc Theá Toân! Coù Boà-taùt ma-ha-taùt tin hieåu Baùt-nhaõ Ba-la-maät, vò aáy ôû choã naøo maïng chung sanh ñeán nôi ñaây? Thôøi gian phaùt taâm Voâ thöôïng Chaùnh Boà-ñeà ñeán nay bao laâu? Cuùng döôøng bao nhieâu Phaät? Tu Thí Ba-la-maät, Giôùi Ba-la-maät, Nhaãn Ba-la-maät, Taán Ba-la-maät, Thieàn Ba-la-maät, Baùt- nhaõ Ba-la-maät ñeán nay thôøi gian bao nhieâu? Maø nay coù theå tuøy thuaän hieåu nghóa Baùt-nhaõ Ba-la-maät thaâm saâu? Phaät baûo: Xaù-lôïi-phaát! Boà-taùt ma-ha-taùt aáy ñaõ cuùng döôøng möôøi phöông chö Phaät, nay sanh ñeán ñaây; Boà-taùt aáy phaùt taâm Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Boà-ñeà ñeán nay ñaõ voâ löôïng voâ bieân voâ soá kieáp; Boà-taùt ma- ha-taùt aáy töø khi môùi phaùt taâm, thöôøng tu Thí Ba-la-maät, Giôùi Ba-la-maät, Nhaãn Ba-la-maät, Taán Ba-la-maät, Thieàn Ba-la-maät, Baùt-nhaõ Ba-la-maät; cuùng döôøng voâ löôïng voâ bieân, baát khaû tö nghì voâ soá chö Phaät, nay sanh ñeán ñaây. Xaù-lôïi-phaát! Boà-taùt ma-ha-taùt hoaëc thaáy hoaëc nghe Baùt-nhaõ Ba-la- maät nghó raèng ta thaáy Phaät theo Phaät nghe phaùp Xaù-lôïi-phaát! Boà-taùt ma-ha-taùt aáy thöôøng tuøy thuaän hieåu nghóa Baùt- nhaõ Ba-la-maät thaâm saâu, vì voâ töôùng, voâ nhò, khoâng sôû ñaéc. Tu-boà-ñeà baïch Phaät: - Baïch Theá Toân! Baùt-nhaõ Ba-la-maät aáy, coù theå nghe, coù theå thaáy chaêng? Phaät baûo Tu-boà-ñeà: Baùt-nhaõ Ba-la-maät khoâng coù ai nghe, khoâng coù ai thaáy. Baùt-nhaõ Ba-la-maät, khoâng nghe khoâng thaáy, vì caùc phaùp aùm ñoän. Thieàn Ba-la-maät, Taán Ba-la-maät, Nhaãn Ba-la-maät, Giôùi Ba-la-maät, khoâng nghe khoâng thaáy, vì caùc phaùp aùm ñoän! Noäi khoâng, khoâng nghe khoâng thaáy, vì caùc phaùp aùm ñoän! Cho ñeán voâ phaùp höõu phaùp khoâng, khoâng nghe khoâng thaáy, vì caùc phaùp aùm ñoän. Boán nieäm xöù khoâng nghe khoâng thaáy, vì caùc phaùp aùm ñoän! Cho ñeán taùm Thaùnh ñaïo phaàn, khoâng nghe khoâng thaáy, vì caùc phaùp aùm ñoän! Phaät möôøi löïc cho ñeán möôøi taùm phaùp khoâng chung, khoâng nghe khoâng thaáy, vì caùc phaùp aùm ñoän. Tu-boà-ñeà! Phaät ñaïo, khoâng nghe khoâng thaáy, vì caùc phaùp aùm ñoän. Tu-boà-ñeà baïch Phaät raèng: Baïch ñöùc Theá Toân! Boà-taùt aáy tu Phaät ñaïo bao laâu laø coù theå taäp haønh Baùt-nhaõ Ba-la-maät thaäm thaâm nhö vaäy? Phaät baûo Tu-boà-ñeà: Trong ñaây neân phaân bieät. Naày Tu-boà-ñeà! Coù Boà-taùt ma-ha-taùt môùi phaùt taâm laø taäp haønh ñöôïc Baùt-nhaõ Ba-la-maät thaäm thaâm, taäp haønh Thieàn Ba-la-maät, Taán Ba-la-maät, Nhaãn Ba-la-maät, Giôùi Ba-la-maät, Thí Ba-la-maät, do söùc phöông tieän, ñoái vôùi caùc phaùp khoâng phaù hoaïi gì, chaúng thaáy caùc phaùp khoâng coù lôïi ích, cuõng troïn khoâng xa lìa

SOÁ 1509 - LUAÄN ÑAÏI TRÍ ÑOÄ, Quyeån 62 2 söï taäp haønh saùu Ba-la-maät, cuõng khoâng xa lìa chö Phaät, töø moät coõi Phaät ñeán moät coõi Phaät, neáu muoán duøng löïc thieän caên cuùng döôøng chö Phaät, lieàn ñöôïc theo yù, troïn khoâng sanh vaøo trong buïng ngöôøi meï, troïn khoâng lìa caùc thaàn thoâng, troïn khoâng sanh caùc phieàn naõo vaø taâm Thanh vaên, Bích-chi Phaät. Töø moät coõi Phaät ñeán moät coõi Phaät, thaønh töïu tueä giaùc cho chuùng sanh, nghieâm tònh coõi Phaät. Tu-boà-ñeà! Caùc Boà-taùt ma-ha-taùt nhö vaäy, coù theå taäp haønh Baùt-nhaõ Ba-la-maät thaâm saâu. Tu-boà-ñeà! Coù Boà-taùt ma-ha-taùt, thöôøng thaáy chö Phaät, hoaëc voâ löôïng traêm ngaøn vaïn öùc, ôû taïi choã chö Phaät tu Boá thí, Trì giôùi, Nhaãn nhuïc, Tinh taán, Nhaát taâm, Trí tueä, vì ñeàu do coù sôû ñaéc, neân khi Boà-taùt aáy nghe noùi Baùt-nhaõ Ba-la-maät thaäm thaâm lieàn töø giöõa chuùng ñöùng daäy, boû ñi, khoâng cung kính Baùt-nhaõ Ba-la-maät thaäm thaâm vaø chö Phaät. Boà-taùt aáy nay ngoài ôû giöõa chuùng naøy, nghe Baùt-nhaõ Ba-la-maät thaäm thaâm aáy khoâng vui, beøn boû ñi. Vì sao? Vì thieän nam töû, thieän nöõ nhaân aáy, ñôøi tröôùc, khi nghe Baùt- nhaõ Ba-la-maät thaäm thaâm ñaõ boû ñi, neân ñôøi nay nghe Baùt-nhaõ Ba-la-maät thaäm thaâm cuõng boû ñi, thaân taâm khoâng hoøa. Ngöôøi aáy gieo nghieäp nhaân duyeân ngu si; gieo nghieäp nhaân duyeân ngu si aáy, neân nghe noùi Baùt-nhaõ Ba-la-maät thaäm thaâm thì cheâ bai. Vì cheâ bai Baùt-nhaõ Ba-la-maät neân cheâ bai chö Phaät quaù khöù, vò lai, hieän taïi, cheâ bai Nhaát thieát trí, Nhaát thieát chuûng trí. Ngöôøi aáy cheâ bai Nhaát thieát trí cuûa ba ñôøi chö Phaät, neân taïo nghieäp phaù phaùp. Vì nhaân duyeân cuûa nghieäp phaù phaùp taäp hôïp, neân phaûi ñoïa vaøo trong ñaïi ñòa nguïc traûi voâ löôïng traêm ngaøn vaïn öùc naêm. Nghieäp cuûa ngöôøi phaù phaùp aáy, töø moät ñaïi ñòa nguïc ñeán moät ñaïi ñòa nguïc, neáu khi kieáp löûa noåi leân thì laïi sanh ñeán trong ñaïi ñòa nguïc ôû phöông khaùc. Taïi ñaây töø moät ñaïi ñòa nguïc ñeán moät ñaïi ñòa nguïc, neáu khi kieáp löûa noåi leân, laïi sanh ñeán trong ñaïi ñòa nguïc ôû phöông khaùc nöõa. Taïi ñaây töø moät ñaïi ñòa nguïc ñeán moät ñaïi ñòa nguïc, nhö vaäy traûi khaép möôøi phöông, taïi ñaây neáu khi kieáp löûa noåi leân cheát ôû ñoù, neáu nhaân duyeân cuûa toäi nghieäp phaù phaùp chöa heát thì trôû laïi trong ñaïi ñòa nguïc ôû ñaây. Taïi ñaây cuõng töø moät ñaïi ñòa nguïc ñeán moät ñaïi ñòa nguïc, chòu voâ löôïng khoå. Taïi ñaây, kieáp löûa noåi leân, laïi phaûi sanh ñeán trong möôøi phöông theá giôùi khaùc, chòu khoå vì toäi nghieäp phaù phaùp ôû trong suùc sanh cuõng nhö ôû trong ñòa nguïc. Khi troïng toäi moûng daàn, hoaëc ñöôïc sanh laøm ngöôøi, phaûi sanh vaøo nhaø ngöôøi muø baåm sanh, sanh vaøo nhaø haïng Chieân-ñaø-la, sanh vaøo nhaø haï tieän laøm ngheà doïn caàu tieâu, khieâng thaây cheát, hoaëc khoâng coù maét, hoaëc moät maét, hoaëc maét môø, khoâng löôõi, khoâng tai, khoâng tay, nôi xöù sôû sanh ra khoâng coù Phaät, khoâng coù phaùp, khoâng coù ñeä töû Phaät. Vì sao? Vì gieo nghieäp phaù phaùch, tích taäp ñaày ñuû naëng daøy, neân chòu quaû baùo aáy. Baáy giôø Xaù-lôïi-phaát baïch Phaät raèng: Baïch ñöùc Theá Toân! Naêm toäi nghòch cuøng vôùi toäi phaù phaùp gioáng nhau chaêng? Phaät baûo Xaù-lôïi-phaát: Khoâng neân noùi gioáng nhau. Vì sao? Vì neáu

SOÁ 1509 - LUAÄN ÑAÏI TRÍ ÑOÄ, Quyeån 62 3 coù ngöôøi nghe noùi Baùt-nhaõ Ba-la-maät thaäm thaâm aáy, maø cheâ bai khoâng tin, noùi raèng: “khoâng neân hoïc phaùp aáy, ñoù laø phi phaùp, chaúng phaûi laønh, chaúng phaûi Phaät giaùo, chö Phaät khoâng noùi lôøi aáy”. Ngöôøi aáy töï mình cheâ bai Baùt-nhaõ Ba-la-maät, cuõng daïy ngöôøi khaùc cheâ bai Baùt-nhaõ Ba-la-maät, töï hoaïi thaân mình, cuõng hoaïi thaân ngöôøi khaùc; töï uoáng thuoác ñoäc gieát mình, cuõng cho ngöôøi khaùc uoáng thuoác ñoäc; töï laøm maát thaân mình, cuõng laøm maát thaân ngöôøi khaùc; töï khoâng bieát khoâng tin, cheâ bai Baùt-nhaõ Ba- la-maät, cuõng daïy ngöôøi khieán khoâng bieát khoâng tin. Xaù-lôïi-phaát! Ngöôøi nhö vaäy, ta khoâng cho nghe danh töï Baùt-nhaõ, huoáng gì maét thaáy. Vì sao? Vì neân bieát ngöôøi aáy laø ngöôøi laøm nhô phaùp, bò rôi vaøo suy vi, oâ tröôïc, taùnh haéc aùm. Ngöôøi nhö vaäy, neáu coù ai nghe lôøi ngöôøi aáy noùi, tin duøng lôøi ngöôøi aáy, cuõng chòu khoå nhö vaäy. Xaù-lôïi-phaát! Neáu ngöôøi phaù Baùt-nhaõ Ba-la-maät thì neân bieát ngöôøi aáy laø ngöôøi phaù phaùp. Xaù-lôïi-phaát baïch Phaät raèng: Baïch ñöùc Theá Toân! Theá Toân noùi ngöôøi phaù phaùp chòu troïng toäi, maø khoâng noùi ngöôøi aáy thaân theå lôùn nhoû? Phaät baûo Xaù-lôïi-phaát: Khoâng caàn noùi ngöôøi aáy thoï thaân lôùn nhoû. Vì sao? Vì ngöôøi phaù phaùp, neáu nghe noùi thoï thaân lôùn nhoû, thì lieàn thoå huyeát noùng, khoå hoaëc cheát, hoaëc gaàn cheát, ngöôøi phaù phaùp aáy, nghe noùi thaân nhö vaäy, coù troïng toäi nhö vaäy, ngöôøi aáy beøn raát saàu öu, nhö muõi teân gaêm vaøo tim, daàn daàn khoâ heùo, nghó raèng: Vì toäi phaù phaùp maø phaûi mang thaân raát xaáu, chòu khoå voâ löôïng nhö vaäy. Vì vaäy, neân Phaät khoâng cho Xaù-lôïi- phaát hoûi ngöôøi aáy thoï thaân theå lôùn nhoû. Xaù-lôïi-phaát baïch Phaät raèng: Mong Phaät noùi cho, ñeå laøm giôùi raên saùng suoát cho ñôøi vò lai, khieán bieát ñöôïc vì chaát chöùa nghieäp phaù phaùp, neân phaûi bò mang thaân raát xaáu vaø chòu khoå nhö vaäy. Phaät baûo Xaù-lôïi-phaát: Ngöôøi ñôøi sau neáu nghe ngöôøi chaát chöùa nghieäp phaù phaùp ñaày ñuû naëng daøy aáy phaûi chòu voâ löôïng khoå raát laâu trong ñaïi ñòa nguïc, nghe thôøi gian chòu khoå voâ löôïng raát laâu aáy, laø ñuû laøm giôùi raên saùng suoát cho ñôøi vò lai. Xaù-lôïi-phaát baïch Phaät raøng: Baïch ñöùc Theá Toân! Neáu thieän nam töû, thieän nöõ nhaân thieän taùnh, nghe phaùp aáy ñuû laáy laøm nöông döïa, thì thaø maát maïng, chôù troïn khoâng phaù phaùp. Töï nghó, neáu ta phaù phaùp thì seõ chòu khoå nhö vaäy. LUAÄN: Xaù-lôïi-phaát nghe noùi Baùt-nhaõ Ba-la-maät vi dieäu saâu xa, nghe ñöôïc coøn khoù, huoáng chi thöïc haønh! Vì theá noùi: Ngöôøi tin hieåu Baùt-nhaõ thaät laø hy höõu. Cho neân thöa ñöùc Theá Toân: Ngöôøi tin hieåu ñöôïc Baùt-nhaõ aáy ôû choã naøo maïng chung sanh ñeán ñaây? Xaù-lôïi-phaát nghó raèng: Ngöôøi aáy phaûi laø ngöôøi töø theá giôùi toát ñeïp maïng chung, maø sanh ñeán ñaây. Ngöôøi aáy khoâng phaûi laø ngöôøi môùi phaùt taâm, khoâng phaûi laø ngöôøi ít cuùng döôøng Phaät, khoâng phaûi ít tu saùu Ba-la-maät, ngöôøi aáy chaéc chaén laø ngöôøi

SOÁ 1509 - LUAÄN ÑAÏI TRÍ ÑOÄ, Quyeån 62 4

ñaïi ñöùc, chöa phaûi thaùnh maø coù theå bieát ñöôïc thaùnh phaùp. Vì theá neân hoûi, ñaõ phaùt taâm bao laâu, cuùng döôøng bao nhieâu Phaät, tu saùu Ba-la-maät bao laâu, maø coù theå tin hieåu nghóa Baùt-nhaõ saâu thaúm. Vò Boà-taùt aáy ñoái

vôùi caùc phaùp khoâng thuû töôùng, khoâng chaáp tröôùc khoâng, tu khoâng haïnh, hoøa hôïp naêm Ba-la-maät, tu Baùt-nhaõ Ba-la-maät, duøng taâm ñaïi töø bi, vì heát thaûy chuùng sanh neân tu Baùt-nhaõ Ba-la-maät. Töø trong theá giôùi thanh tònh cuûa möôøi phöông chö Phaät maïng chung, maø sanh ñeán ñaây, laø vì ñoä chuùng sanh höõu duyeân, laøm nhaân duyeân cho ñöùc Phaät Thích-ca Maâu-ni. Tuy coù ngöôøi cheát sanh ôû ñaây, song chæ ngöôøi töø choã Phaät ôû tha phöông ñeán ñaây laø quyù. Vì töø khi phaùt taâm laïi ñaây traûi voâ löôïng voâ soâ soá kieáp chöùa nhoùm phöôùc ñöùc saâu daøy, neân coù theå tin hieåu tuøy thuaän nghóa lyù thaâm saâu. Coù ngöôøi tuy phaùt taâm ñaõ laâu töø voâ löôïng voâ soá kieáp, song khoâng tu coâng ñöùc, cho neân ñaây noùi, töø khi phaùt taâm laïi ñaây, thöôøng tu saùu Ba-la-maät. Vì phöôùc ñöùc thöôøng tu saùu Ba-la-maät neân coù theå ñöôïc thaáy, ñöôïc cuùng döôøng voâ löôïng voâ soá Phaät. Vò Boà-taùt aáy thaønh töïu boán nhaân duyeân treân neân ñöôïc voâ löôïng voâ bieân phöôùc ñöùc vaø trí tueä. Do nhaân duyeân phöôùc ñöùc aáy, neân caùc phieàn naõo moûng, taâm ñöôïc nhu nhuyeán, caùc caên tín vaø tueä ñöôïc lanh lôïi cuûa Boà-taùt, theâm ñaéc löïc daàn, neân thaâm nhaäp Baùt-nhaõ Ba-la-maät, chaùn gheùt vieäc theá gian. Neáu thaáy kinh quyeån Baùt-nhaõ, thì lieàn sanh taâm nhö thaáy Phaät; hoaëc môû kinh tìm nghóa thì lieàn sanh taâm nhö töø Phaät nghe. Do thaønh töïu tín löïc tueä löïc, neân tuøy thuaän hieåu nghóa Baùt-nhaõ thaâm saâu; nghóa laø heát thaûy phaùp voâ töôùng, ra khoûi möôøi hai nhaäp, hai phaùp, khoâng hai phaùp, taâm khoâng chaáp tröôùc, goïi laø khoâng sôû ñaéc. Löôïc noùi ba töôùng laø tuøy thuaän hieåu nghóa Baùt-nhaõ Ba-la-maät. Tu-boà-ñeà nghe noùi: Thaáy kinh quyeån nhö thaáy Phaät, ñoïc kinh vaên nhö nghe lôøi Phaät, nhö tuoàng coù chaáp tröôùc, cho neân hoûi: Baùt-nhaõ coù theå thaáy, coù theå nghe ö? YÙ Tu-boà-ñeà cho Baùt-nhaõ Ba-la-maät roát raùo khoâng, thì maét trôøi, tai trôøi coøn khoâng thaáy nghe ñöôïc, huoáng gì maét thòt, tai thòt; maét tueä xuaát theá gian cuõng khoâng thaáy ñöôïc, huoáng gì maét theá gian! Phaät thuaän theo yù aáy maø ñaùp: Baùt-nhaõ Ba-la-maät khoâng theå thaáy nghe ñöôïc. Trong ñaây noùi nhaân duyeân: Caùc phaùp vaøo Baùt-nhaõ Ba-la-maät ñeàu moät töôùng, laø voâ töôùng, trong ñoù khoâng phaân bieät ngöôøi nghe ngöôøi thaáy, vaø coù theå nghe, coù theå thaáy. Ngöôøi phaøm phu trong ba coõi phaân bieät aáy laø maét, laø saéc, laø tai, laø tieáng, saùu caên laø lôïi, saùu traàn laø ñoän. Caùc phaùp saéc v.v... laø ñoän; tueä v.v... laø lôïi. Caùc phaùp vaøo trong Baùt-nhaõ Ba-la-maät, nhö traêm soâng ñoå veà bieån, ñeàu laø moät vò, theá neân noùi Baùt-nhaõ Ba-la-maät khoâng theå thaáy, khoâng theå

nghe. Vì caùc phaùp ñoän, neân töø Thí Ba-la-maät cho ñeán Phaät ñaïo, Tu-ñaø-hoaøn cho ñeán Phaät cuõng nhö vaäy. Laïi nöõa, chuùng sanh lìa phaùp thì khoâng nghe ñöôïc, khoâng thaáy ñöôïc; phaùp lìa chuùng sanh cuõng khoâng nghe ñöôïc, khoâng thaáy ñöôïc. Hoûi: Treân kia ñaõ hoûi Boà-taùt phaùt taâm bao laâu, cuùng döôøng bao nhieâu Phaät, maø coù theå tuøy thuaän hieåu nghóa thaâm saâu; côù chi nay coøn hoûi laïi? Ñaùp: Treân kia Phaät noùi Baùt-nhaõ, khoâng nghe, khoâng thaáy, cuõng noùi thaáy kinh quyeån Baùt-nhaõ nhö thaáy Phaät, ñoïc Baùt-nhaõ nhö theo

Phaät nghe noùi veà hai töôùng. Baùt-nhaõ aáy, cuõng noùi coù theå nghe, coù theå thaáy, cuõng noùi khoâng theå nghe, khoâng theå thaáy. Theá neân trôû laïi hoûi Phaät: Boà-taùt tu haønh bao laâu maø coù ñöôïc phöông tieän coù theå haønh theo coù, coù theå haønh theo khoâng; haønh theo coù maø khoâng ñoïa vaøo ba coõi, haønh theo khoâng maø khoâng ñoïa vaøo ñoaïn dieät, coù theå haønh theo töôùng Baùt-nhaõ Ba-la-maät? Phaät ñaùp: Coù, vieäc aáy khoâng nhaát ñònh, neân phaûi phaân bieät noùi: Hoaëc coù Boà-taùt môùi phaùt taâm, lieàn taäp haønh ñöôïc saùu Ba-la-maät thaäm thaâm. Taäp haønh laø nhaát taâm tín thoï thöôøng haønh, nhôø söùc phöông tieän laø (trí tueä) tuy taäp haønh, saùu Ba-la-maät, laøm nhaân duyeân sanh khôûi phöôùc ñöùc, maø taâm khoâng chaáp tröôùc. Caùc phaùp khoâng theå phaù hoaïi laø tín löïc, trí tueä löïc cuûa Boà-taùt raát lôùn, neân nghe phaùp Ñaïi thöøa thaâm saâu, lieàn tin, nghe phaùp Thanh vaên cuõng tin, nghe phaùp taïi gia xuaát gia cuûa ngoaïi ñaïo, cuõng khoâng phaù hoaïi, maø töø trong ñoù phaùt xuaát hai thöù lôïi: 1. Laø phaân bieät thò ñaïo phi ñaïo, boû phi ñaïo, haønh theo thò ñaïo. 2. Laø heát thaûy phaùp vaøo trong Baùt-nhaõ Ba-la-maät thì khoâng thò, khoâng phi, khoâng phaù boû, khoâng laõnh thoï. Khoâng thaáy caùc phaùp khoâng coù lôïi ích laø, töùc treân kia töø trong ñoù phaùt xuaát hai thöù lôïi. Phöôùc ñöùc aáy ñaày ñuû neân troïn khoâng xa lìa saùu Ba- la-maät, cho ñeán nghieâm tònh coõi Phaät. Coù Boà-taùt tuy môùi phaùt taâm maø tín thoï saâu xa Baùt-nhaõ Ba-la-maät. Coù Boà-taùt phaùt taâm ñaõ laâu, cuùng döôøng ngaøn vaïn öùc chö Phaät, maø vì duøng taâm coù sôû ñaéc tu saùu Ba-la-maät, neân khoâng tín thoï Baùt-nhaõ Ba-la- maät. Trong ñaây Phaät töï noùi nhaân duyeân: Ngöôøi aáy ôû ñôøi quaù khöù nghe Baùt-nhaõ Ba-la-maät saâu thaúm, khoâng tin khoâng thoï, töø choã ngoài ñöùng daäy boû ñi, neân nay Phaät noùi cho, cuõng khoâng khoâng tin khoâng thoï. Vì quaû baùo cuûa toäi phaù Baùt-nhaõ Ba-la-maät, neân noùi ngöôøi aáy vì nghieäp khoâng tin khoâng thoï, neân laøm nhaân duyeân khôûi leân nghieäp ngu si. Vì nghieäp ngu si neân nghi hoài taø kieán, taâm chaáp tröôùc caøng taêng theâm, taâm chaáp tröôùc caøng taêng theâm neân ôû giöõa ñaïi chuùng cheâ bai phaù hoaïi Baùt-nhaõ Ba-

la-maät. Vì phaù hoaïi Baùt-nhaõ Ba-la-maät neân phaù Nhaát thieát trí cuûa möôøi phöông Phaät. Vì toäi phaù Nhaát thieát trí cuûa möôøi phöông chö Phaät, neân khi chuyeån ñoåi thaân bò ñoïa ñaïi ñòa nguïc. Ñaïi ñòa nguïc laø ñòa nguïc A-tyø (Voâ giaùn) chòu öu saàu khoå naõo trong voâ löôïng traêm ngaøn vaïn öùc voâ soá kieáp, öu saàu laø taâm khoå, khoå naõo laø thaân khoå. Töø moät ñaïi ñòa nguïc ñeán moät ñaïi ñòa nguïc laø, nhö do phöôùc ñöùc neân ôû treân coù trôøi Luïc duïc; do toäi nghieäp nhaân duyeân cuõng nhö vaäy, döôùi coù taùm ñaïi ñòa nguïc. Taùm ñaïi ñòa nguïc, moãi moãi coù möôøi saùu ñòa nguïc nhoû, trong ñoù nguïc A-tyø lôùn nhaát. Ngoaøi ra, döôùi trôøi Töù thieân vöông, cuõng nhö vaäy. Trong ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi coù traêm öùc nuùi Tu-di, coù traêm öùc ñòa nguïc A-tyø. Theá neân noùi töø moät ñaïi ñòa nguïc A-tyø ñeán moät ñaïi ñòa nguïc A-tyø. Nhö ngöôøi töø hoäi naøy ñeán hoäi khaùc. Laïi nhö ngöôøi vaøo chaùnh vò, töø trôøi ñeán nhaân gian thoï vui, töø coõi ngöôøi trôû laïi coõi trôøi thoï vui. Neáu ôû ñaây kieáp löûa noåi leân, toäi

kia chöa heát, thì phaûi chuyeån ñeán chòu toäi trong ñaïi ñòa nguïc ôû möôøi phöông theá giôùi khaùc. Neáu ôû nôi ñoù, kieáp löûa noåi leân laïi phaûi chuyeån ñeán phöông khaùc. ÔÛ phöông khaùc kieáp löûa noåi leân, laïi trôû laïi sanh vaøo ñòa nguïc A-tyø ôû ñaây, trieån chuyeån nhö tröôùc. Toäi phaù Baùt-nhaõ Ba-la-maät aáy giaûm bôùt, thì trieån chuyeån sanh vaøo loaøi suùc sanh khoå nhoïc. ÔÛ ñoù kieáp löûa noåi leân, laïi phaûi sanh vaøo loaøi suùc sanh taïi theá giôùi khaùc, trieån chuyeån chòu khoå. Nôi kia kieáp löûa noåi leân, laïi sanh laïi nôi ñaây, laïi trieån chuyeån nhö tröôùc. Toäi bôùt nheï daàn, ñöôïc laøm thaân ngöôøi, thì sanh vaøo haï tieän, töùc laø sanh vaøo nhaø ngöôøi ñui baåm sanh, khoâng muoán thaáy Baùt-nhaõ Ba-la-maät, khinh cheâ ngöôøi thuyeát phaùp neân phaûi sanh vaøo haï tieän Chieân-ñaø-la, laøm ngöôøi doïn phaân, khieâng thaây cheát v.v... cheâ bai ngöôøi thuyeát phaùp neân chòu hoïa khoâng coù löôõi, khoâng muoán nghe phaùp neân chòu hoïa khoâng coù tai; caàm côø khoâng phaát xem nhö khoâng coù tay. Ngöôøi aáy tuy taâm meán Phaät, nhöng vì ngu si voâ trí neân hay dieät meï Phaät (töùc Baùt-nhaõ) phaù hoaïi phaùp taïng. Vì phaù hoaïi phaùp taïng neân sanh vaøo choã khoâng coù Phaät Phaùp Taêng. Hoûi: Sao khoâng noùi sanh trong loaøi ngaï quyû? Ñaùp: Ngöôøi phaù hoaïi aáy, phaàn nhieàu do hai phieàn naõo laø saân nhueá vaø ngu si. Vì xan tham neân ñoïa ngaï quyû, ôû ñaây khoâng coù xan tham, neân khoâng noùi. Hoûi: Côù sao Xaù-lôïi-phaát noùi naêm toäi nghòch vôùi toäi phaù phaùp gioáng nhau?

SOÁ 1509 - LUAÄN ÑAÏI TRÍ ÑOÄ, Quyeån 62 7

Ñaùp: Xaù-lôïi-phaát laø ngöôøi Thanh vaên thöôøng nghe noùi naêm toäi nghòch raát naëng ñoïa ñòa nguïc A-tyø, chòu khoå moät kieáp. Ngöôøi Thanh vaên khoâng hieåu roõ cuùng döôøng Baùt-nhaõ ñöôïc quaû baùo lôùn, laïi khoâng bieát huûy baùng Baùt-nhaõ bò toäi lôùn, cho neân neâu naêm toäi nghòch, so saùnh hoûi gioáng nhau chaêng? Ñaùp raèng: Khoâng gioáng nhau. Vì caùch nhau xa laém. Vì sao? Vì ngöôøi huûy baùng Baùt-nhaõ, töï maát lôïi lôùn, cuõng laøm ngöôøi khaùc maát; töï xa lìa Baùt-nhaõ, cuõng khieán ngöôøi khaùc xa lìa; töï phaù hoaïi thieän caên cuõng phaù hoaïi thieän caên cuûa ngöôøi khaùc; töï xoa ñoäc taø kieán, cuõng xoa ñoäc taø kieán vaøo ngöôøi khaùc; töï maát thaân mình cuõng laøm maát thaân ngöôøi. Vì töï khoâng bieát, vì ñaém tröôùc phaùp aùi, neân töï phaù cuõng khieán ngöôøi khaùc phaù Baùt-nhaõ Ba-la-maät. Nhö cha meï thöông con, aân ñöùc cuøng cöïc trong moät ñôøi, laïi vì coù nhaân duyeân neân thöông yeâu, coøn Boà-taùt tu haønh Baùt-nhaõ Ba-la-maät thaâm taâm aùi nieäm chuùng sanh trong voâ löôïng ñôøi. Cha meï nghó ñeán con, khoâng theå ñem moät con maét cho, coøn ngöôøi tu Baùt-nhaõ Ba-la-maät ñem ñaày maét tuûy naõo chaát quaù nuùi Tu- di thí cho chuùng sanh trong voâ löôïng kieáp. Laøm thaân Phaät chaûy maùu, gieát A-la-haùn laø chæ hoaïi thaân xaùc thòt, chöù khoâng hoaïi phaùp thaân, phaù hoaïi Taêng chæ laøm xa lìa quyeán thuoäc, ñoù laø taùn thaùn naêm phaùp khoâng phaù hoaïi Baùt-nhaõ; theá neân khoâng ñöôïc cho naêm toäi nhòch gioáng vôùi toäi phaù hoaïi Baùt-nhaõ Ba-la-maät. Baùt-nhaõ Ba-la-maät hay khieán ngöôøi laøm Phaät, neân toäi huûy hoaïi Baùt- nhaõ khoâng theå laáy gì maø ví duï ñöôïc. Theá neân ñoái vôùi ngöôøi phaù Baùt-nhaõ, Ta khoâng

muoán cho nghe danh töi Baùt-nhaõ, huoáng gì cho maét thaáy, ngöôøi phaù Baùt-nhaõ aáy, hoaëc do phöôùc ñöùc ñôøi tröôùc, hoïc roäng nghe nhieàu, giaøu sang oai ñöùc, kheùo noùi naêng, caùc quyeán thuoäc Ma, thöôøng ñi theo hoã trôï. Boà-taùt chöa ñöôïc ñòa vò baát thoái, thaáy kia ñöôïc nhieàu ngöôøi cuùng döôøng, coù nhieâu ñeä töû xuaát gia taïi gia, theá neân neáu coù ai khen ngôïi danh tieáng ngöôøi aáy, coøn khoâng muoán nghe, huoáng gì thaân caän leã baùi, laõnh thoï lôøi giaùo huaán. Vì sao? Vì Boà-taùt muoán taêng tröôûng thieän phaùp, lôïi ích chuùng sanh, coøn ngöôøi aáy chæ muoán phaù phaùp, khieán chuùng sanh ñoïa vaøo choã suy vi oâ tröôïc, hai vieäc traùi ngöôïc nhau. Suy vi oâ tröôïc laø, nhö ngöôøi maéc chöùng suy, tuy maëc aùo ñeïp, ñoà aên ngon, thöôøng khoâng coù saéc löïc, tuy sieâng naêng laøm vieäc, maø taøi saûn moãi ngaøy hao moøn. Vì ngöôøi aáy phaù hoaïi phaùp baûo toái thöôïng cuûa chö Phaät, neân tuy thaân nghieäp, khaåu nghieäp laønh, trì giôùi, boá thí, ñoïc kinh, maø phaùp laønh khoâng heà taêng tröôûng, nhö nöôùc buøn ñuïc, soi khoâng thaáy maët cuõng khoâng theå uoáng. Vôùi ngöôøi aáy khoâng neân thaân caän, neáu thaân caän thì deã nhieãm tröôùc. Ngöôøi aáy vì phaù phaùp neân taø kieán nghi hoái thöôøng nhieãu loaïn

taâm. Phaùp ñöôïc nghe tröôùc, aùi tröôùc saâu naëng, khoâng hieåu töôùng Baùt-nhaõ Ba-la-maät, neân noùi Baùt-nhaõ Ba-la-maät khoâng coù gì, troáng khoâng, khoâng beàn chaéc, khoâng coù toäi phöôùc. Vì taâm kia bò oâ tröôïc taùn loaïn ngaên che nhö vaäy, neân khoâng thaáy ñöôïc töôùng thaät phaùp thanh tònh. Taùnh haéc aùm laø trong Phaät phaùp, phaùp thieän goïi laø baïch, phaùp baát thieän goïi laø haéc. Ngöôøi aáy thöôøng chöùa nhoùm phaùp baát thieän, neân thaønh taùnh baát thieän. Neáu coù tín thoï lôøi ngöôøi aáy, thì toäi ngöôøi kia cuõng ñoàng. Hoûi: Côù sao Xaù-lôïi-phaát hoûi ngöôøi kia thoï thaân lôùn nhoû, maø Phaät khoâng ñaùp? Ñaùp: Xaù-lôïi-phaát ñaõ nghe thôøi tieát vaø nôi choán thoï toäi, song khoâng nghe noùi thaân kia lôùn nhoû, yù muoán nghe Phaät noùi thaân kia lôùn. Laïi nhö thaân Ñeá-thích cao möôøi daëm, thoï vui ñaày khaép, neân muoán bieát thaân thoï toäi lôùn thì thoï khoå cuõng nhieàu. Coù hai nhaân duyeân neân Phaät khoâng noùi: 1. Laø treân ñaõ noùi kia ôû trong hai ñöôøng aùc chòu khoå laâu ñôøi, nay laïi noùi thaân kia to lôùn xaáu xí, ngöôøi ta hoaëc khoâng tin; ngöôøi khoâng tin seõ chòu khoå kòch lieät laâu daøi. 2. Laø neáu tin lôøi Phaät thì lo sôï lôùn, vì lo sôï neân gioù noåi leân, thoå huyeát noùng maø cheát. Hoaëc nhö cheát laø, giaû söû khoâng cheát nhöng thaân thöôøng khoâ heùo. Neáu khoâng tin ñôøi sau chòu troïng toäi, neân Phaät khoâng noùi. Xaù-lôïi-phaát baïch Phaät raèng: Nay tuy Vì hai nhaân duyeân neân khoâng noùi, mong thöông xoùt ngöôøi vò lai maø noùi. Phaät daïy: Neáu ngöôøi coù taùnh baïch tònh thieän caên, laø ñuû laøm choã nöông töïa. Taùnh baïch tònh laø traùi vôùi taùnh haéc aùm. Nöông töïa laø nghe noùi chòu khoå lieàn khoâng daùm laøm. Neáu khoâng tin, thì tuy thaân lôùn cuõng khoâng tin; neáu tin nghe treân noùi chòu khoå laâu daøi laø ñuû ñeå tin, trong ba nghieäp neân nhieáp hoä thaân khaåu yù.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.